

60 lat
Biblioteki Pedagogicznej
w Białej Podlaskiej
1948-2008

Biała Podlaska 2008

60 lat

*Biblioteki Pedagogicznej
w Białej Podlaskiej
1948-2008*

Biała Podlaska 2008

Opracował zespół:

Renata Adamczuk, Beata Bartosiak, Anna Denkiewicz,
Maria Denko, Sylwia Gremplewska, Joanna Kapitaniuk,
Edyta Kulawiec, Marzanna Kurowska, Katarzyna Laskowska,
Anna Oleszczuk, Jolanta Sawczuk-Kapica, Aneta Siekielewska,
Aleksandra Wegiera, Agnieszka Żarnowska

Autorzy opracowania przepraszają zainteresowanych za pomyłki
lub niepełne informacje wynikłe z braku źródeł faktograficznych.

Miejska Biblioteka Publiczna
Biała Podlaska

5 171784000007

Skład komputerowy:

Zofia Jeleń

Na okładce:

siedziba Biblioteki Pedagogicznej w Białej Podlaskiej

Fotografie: zbiory biblioteki

Wydawca:

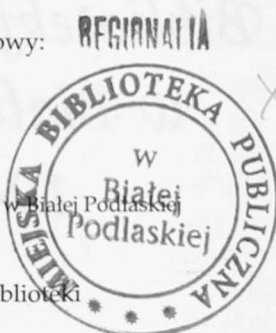
Biblioteka Pedagogiczna w Białej Podlaskiej
21-500 Biała Podlaska
ul. Kolejowa 8
tel./fax: 0 83 342 06 16
e-mail: pedagogiczna.bp@pro.onet.pl

Nakład: 300 egz.

ISBN 978-83-928164-0-9

Druk i oprawa:

Zakład Poligraficzny A. i K. Wysokińscy
21-500 Biała Podlaska ul. Milcarka 5

WSTĘP

Przez 60 lat swojego istnienia Biblioteka Pedagogiczna w Białej Podlaskiej przechodziła różne koleje: kilkakrotnie zmieniała się jej siedziba, lokal, adres, nazwa, zmieniali się bibliotekarze i użytkownicy. Nie zmienił się tylko cel istnienia – wspieranie edukacji za pośrednictwem książek i czasopism.

Placówka nasza na przestrzeni minionych sześćdziesięciu lat odegrała istotną rolę w rozwoju miejscowej oświaty. Przez długie lata Biblioteka Pedagogiczna w Białej Podlaskiej i jej filie stanowiły jedyne księżnice gromadzące księgozbiór naukowy, kierowany do nauczycieli, pracowników powstających uczelni białskich i wszystkich zainteresowanych sprawami oświatowymi. Przedstawiając jej historię pragniemy przypomnieć nazwiska pracujących w niej ludzi, zaprezentować współczesne formy działalności oraz historię i rozwój filii. Jubileusz to także okazja do podsumowania dokonań.

Taki też jest cel tego wydawnictwa i przyczyna, dla której zespół autorski, w którego składzie znalazła się znaczna część pracowników naszej Biblioteki, zasiadł do pisania tej pracy. Oddajemy ją do druku z nadzieją, że nie stanie się ona tylko dokumentem chwili, ale służyć będzie długie lata jako podręczny przewodnik po naszej Bibliotece wszystkim tym, którzy zechcą prowadzić poszukiwania biblioteczne w naszych zbiorach.

Mamy nadzieję, że niniejsze opracowanie przybliży Państwu działalność naszej Biblioteki.

Zapraszamy do korzystania z naszych zasobów.

Bogusława Misiejuk
Dyrektor Biblioteki Pedagogicznej
w Białej Podlaskiej

HISTORIA BIBLIOTEKI PEDAGOGICZNEJ W BIAŁEJ PODLASKIEJ

Biblioteka Pedagogiczna w Białej Podlaskiej rozpoczęła swą działalność jako niewielka agenda utworzona przy Inspektoracie Szkolnym. Pierwszy wpis do księgi inwentarzowej miał miejsce 9 marca 1948 r., kiedy to Powiatowa Centrala Bibliotek Ruchomych w Białej Podlaskiej przekazała na rzecz nowo utworzonej biblioteki 339 książek.

Księgozbiór biblioteki mieścił się w zamykanych szafach, a książki wypożyczane były przez pracowników Inspektoratu Szkolnego. W miarę przyrostu księgozbioru bibliotekę wydzielono jako odrębną komórkę, ta z kolei z czasem stała się samodzielną placówką oświatową.

Historia Biblioteki Pedagogicznej w Białej Podlaskiej to właściwie dzieje jej kolejnych przeprowadzek, zmian lokalu i kierownictwa.

W latach 1948-1952 biblioteka mieściła się przy Inspektoracie Szkolnym. Pierwszym kierownikiem biblioteki była pani Maria Filipiuk. W 1952 r. umieszczona została w Powiatowym Ośrodku Metodycznym przy ul. Prostej 19, służąc głównie nauczycielom-metodykom. Od 1957 r. zajmowała dwa pomieszczenia na parterze w oddanym rok wcześniej do użytku budynku KP PZPR przy ulicy Warszawskiej 11.

Kolejnymi opiekunkami zbiorów były bibliotekarki: Irena Karczmarek, Irena Powiłańska, Helena Dydycz, Krystyna Miela. W 1962 r. obowiązki kierownika objęła pani Jadwiga Hordyjewicz.

Następna przeprowadzka miała miejsce w roku 1963, tym razem do oficyny wchodzącej w skład radziwiłłowskiego zespołu pałacowego przy ul. Warszawskiej 12. Biblioteka funkcjonowała tam do stycznia 1971 r., czyli do chwili pożaru, który zniszczył pomieszczenia Wydziału Oświaty i Kultury oraz kilku innych wydziałów. Szczęśliwie zbiory nie ucierpiały ze względu na szybką ewakuację książek. Przeniesiono je do piwnicy Domu Nauczyciela przy ul. Warszawskiej 13, którego budowę właśnie kończono. Po zakończeniu

budowy bibliotekę umieszczono w dwóch pokojach na drugim piętrze, a magazyn biblioteczny w piwnicy.

We wrześniu 1972 roku dyrektorem Pedagogicznej Biblioteki Powiatowej został pan Adam Ujma, który w bibliotece przepracował 19 lat.

Późną jesienią 1974 r. bibliotekę ponownie przeniesiono do starej, zdewastowanej kamienicy, mieszczącej się przy ul. Krótkiej 3. Po urządzeniu magazynu i wypożyczalni, a następnie po przeprowadzeniu scontrum 16 stycznia 1975 r. uruchomiono wypożyczalnię, zaś 20 lutego czytelnię.

Reforma administracyjna kraju w 1975 roku przyniosła miastu status województwa a bibliotece status Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej. W placówce nastąpiły zmiany organizacyjne, zatrudnione zostały cztery osoby na etacie pedagogicznym. W jej skład weszły również trzy filie: w Łosicach, Parczewie i Radzynie Podlaskim. Radość jednak trwała krótko. Lokal zajmowany przez Bibliotekę Pedagogiczną przeznaczono na siedzibę Komendy Miejskiej Milicji Obywatelskiej.

Dla biblioteki zaczęto poszukiwać nowego lokum. Wybrano zniszczony budynek po tzw. „Czerwonych koszarach” przy ul. Brzeskiej 71 w obrębie kompleksu zabudowań Zespołu Szkół Zawodowych Nr 2. Swoją działalność usługową PBW wznowiła 1 września 1975 r. W jednym pomieszczeniu mieściły się: wypożyczalnia, kącik czytelniczy, magazyn oraz stanowiska pracy wszystkich pracowników. Książek przybywało a miejsca było coraz mniej. W 1977 r. biblioteka zyskała pomieszczenie na pierwszym piętrze, tam też ulokowano czytelnię i stanowiska pracy bibliotekarzy. Przeprowadzona ekspertyza wykazała przeciwwskazania dla użytkowania pomieszczeń przez bibliotekę. W czerwcu 1980 r. – z nakazu inspektora pracy – Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka została zamknięta ze względu na bezpośrednie zagrożenie zdrowia i życia personelu i czytelników oraz bezpieczeństwo zbiorów. Problem próbowano rozwiązać przydzielając bibliotece jeszcze jedno pomieszczenie w budynku ZSZ Nr 2. Przeniesiono tam stanowiska pracy, do magazynów trzeba było chodzić około 200 metrów!

Kolejna przeprowadzka miała miejsce w czerwcu 1981 r. Był to powrót do Domu Nauczyciela przy ulicy Warszawskiej 13, gdzie biblioteka funkcjonowała do 1991 roku. Wraz z systematycznym

przyrostem księgozbioru i brakiem miejsca w magazynach w marcu 1984 r. wydzielono tzw. bibliotekę składową, którą stanowiły książki najmniej wykorzystywane. Mimo to warunki pracy były trudne: magazyn książek w piwnicy, malutka czytelnia na I piętrze i czasopiśma złożone w szafach sali konferencyjnej Domu Nauczyciela. Na II piętrze mieściły się: Dział Gromadzenia i Opracowania Zbiorów, Wypożyczalnia, sekretariat i gabinet dyrektora oraz magazyn książek.

Wraz z rozwojem biblioteki wzrastała liczba pracowników zatrudnionych na etatach pedagogicznych. I tak np. w roku 1970 pracowała tylko 1 osoba (na pełnym etacie pedagogicznym), w 1975 r. – 4 osoby na etatach pedagogicznych, w 1980 r. – 7 osób na pełnych etatach pedagogicznych i 1 osoba na ½ etatu oraz 1 osoba na etacie administracyjnym. W 1993 r. biblioteka osiągnęła poziom zatrudnienia 15 pełnych etatów, w tym 11 pedagogicznych, 4 administracyjne i obsługi.

W 1989 r. nastąpiła zmiana na stanowisku dyrektora Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej. Panu Adamowi Ujmię powierzono funkcję nauczyciela doradcy WOM-u do spraw bibliotek szkolnych a funkcję dyrektora biblioteki powierzono pani Elżbiecie Andrzejuk, która odeszła z końcem 1990 r. Przez kilka miesięcy obowiązki dyrektora pełniła pani Teresa Wińska. W 1991 r. dyrektorem biblioteki została pani Anna Flisińska, pełniąca swe obowiązki do 2007 r.

Wieloletnie starania o większy lokal zakończyły się sukcesem w 1991 r. Bibliotekę przeniesiono do budynku plebanii przy parafii pw. Chrystusa Miłosiernego przy ul. Kard. Stefana Wyszyńskiego 55. Lokal wynajęto na mocy porozumienia z Kurią Biskupią na okres 5 lat. Placówka w tym czasie rozwijała się: w 1991 r. utworzono wypożyczalnię zbiorów specjalnych a w 1994 r. zakupiono pierwszy komputer i kserokopiarke.

W 1996 r. rozpoczęły się prace adaptacyjne w nowym lokalu przy ulicy Kolejowej 8 z przeznaczeniem na bibliotekę. Uroczyste otwarcie nowej siedziby nastąpiło w maju 1997 r.

W styczniu 1999 roku Biała Podlaska została ponownie miastem powiatowym, biblioteka zmieniła nazwę na: Biblioteka Pedagogiczna w Białej Podlaskiej. Do województwa mazowieckiego została przeniesiona Filia w Łosicach, a Biała Podlaska przejęła Filię w Łukowie. W 2000 roku powstała sieć komputerowa, a w następnym stałe łącze

internetowe. Z czasem dostęp do Internetu uzyskali także czytelnicy. W 2002 roku w magazynie wypożyczalni zostały zainstalowane pierwsze regały przesuwne, a w następnym roku powstała strona internetowa biblioteki. Od 2006 roku w bibliotece zaczęło funkcjonować Internetowe Centrum Informacji Multimedialnej współfinansowane przez Europejski Fundusz Społeczny.

We wrześniu 2007 r. dyrektorem została pani Bogusława Misiejuk, wieloletni pracownik placówki.

Obecna struktura Biblioteki Pedagogicznej w Białej Podlaskiej zawarta jest w Statucie Biblioteki oraz arkuszu organizacyjnym i wynika z jej zadań statutowych. W jej skład wchodzi:

- Dyrektor,
- Wydział Gromadzenia i Opracowania Zbiorów,
- Wydział Informacyjno-Bibliograficzny i Czytelnia,
- Wydział Udostępniania Zbiorów,
- 3 Filie: w Łukowie, Parczewie i Radzynie Podlaskim,
- Administracja i obsługa.

GROMADZENIE I OPRACOWANIE ZBIORÓW

Biblioteka Pedagogiczna w Białej Podlaskiej jest biblioteką specjalną. Profil gromadzonych zbiorów w placówce ukierunkowany jest na potrzeby lokalnego środowiska oświatowego, studentów kierunków pedagogicznych a także innych czytelników. Potrzeby informacyjne użytkowników oraz cele statutowe placówki wyznaczają kierunek gromadzonych zbiorów.

Gromadzeniem obejmuje się w szczególności:

- literaturę z zakresu pedagogiki, psychologii i nauk pokrewnych w języku polskim i w językach obcych,
- publikacje naukowe i popularnonaukowe z różnych dziedzin wiedzy,
- literaturę piękną i dzieła klasyki światowej oraz książki z zestawu lektur dla ucznia,
- piśmiennictwo z zakresu bibliotekoznawstwa i informacji naukowej,
- programy nauczania, przewodniki metodyczne dla nauczycieli i podręczniki szkolne,
- materiały dotyczące problematyki oświatowej regionu.

Ważną cechą gromadzonych zasobów biblioteki pedagogicznej jest dążenie do kompletności piśmiennictwa odpowiadającego specyfice placówki.

Gromadzeniem i opracowaniem wydawnictw zwartych w Bibliotece Pedagogicznej w Białej Podlaskiej zajmuje się Wydział Gromadzenia i Opracowania Zbiorów. Zbiory audiowizualne są gromadzone i opracowywane przez Wypożyczalnię Zbiorów Audiowizualnych działającą w ramach w/w Wydziału. Natomiast prenumeratą i opracowaniem czasopism zajmuje się Wydział Informacyjno-Bibliograficzny i Czytelnia.

W zakresie gromadzenia zbiorów nauczyciele bibliotekarze współpracują z wydawcami, księgarzami i innymi instytucjami. Wykorzystywane są informatory i katalogi wydawnicze. Pracownicy

śledzą na bieżąco informacje zamieszczone na stronach internetowych wydawnictw i księgarni internetowych. Ta nowoczesna forma zakupów zwiększa możliwości pozyskania wartościowych publikacji po korzystnych dla biblioteki cenach. Nauczyciele bibliotekarze uczestniczą w wyjazdach na targi książki, podczas których badają rynek wydawniczy i poznają nowe oferty. Zbiory uzupełnia się poprzez dokonywanie bieżących zakupów, wymianę dubletów z innych bibliotek oraz pozyskiwanie darów od wydawnictw, instytucji państwowych, fundacji, stowarzyszeń i osób prywatnych. Istotnym nabytkiem jest księgozbiór w języku niemieckim i angielskim przejęty z Nauczycielskiego Kolegium Języków Obcych w Białej Podlaskiej.

Istnieje ścisła współpraca między wydziałami w zakresie propozycji zakupu zbiorów. Przy gromadzeniu uwzględnia się potrzeby czytelników, spisy lektur i informacje ustne. W roku 2008 zaistniał dezyderat czytelniczy w formie elektronicznej, dzięki czemu czytelnicy mają większy wpływ na charakter gromadzonych zbiorów.

Gromadzone zbiory są ewidencjonowane oraz opracowywane pod względem formalnym i rzeczowym wg Uniwersalnej Klasyfikacji Dziesiętnej oraz przedmiotowo wg Słownika Języka Hasel Przedmiotowych BN, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Odzwierciedleniem zbiorów są katalogi: alfabetyczny, rzeczowy i tytułowy, w formie tradycyjnej (kartkowej) i katalog on-line (w programie MAK BN). Nieocenioną pomoc przy opracowaniu zbiorów stanowi Internet. Pracownicy korzystają z Przewodnika Bibliograficznego, katalogu komputerowego Biblioteki Narodowej WebOPAC, Katalogu Rozproszonych Bibliotek Polskich – KaRo, Narodowego Uniwersalnego Katalogu Centralnego NUKAT, Bibliografii Zawartości Czasopism – BZCz.

W chwili obecnej równolegle opracowuje się zarówno nowe jak i stare książki. Priorytetem jest to, aby nowe nabytki bardzo szybko trafiały do czytelników.

Ilość wprowadzonych druków zwartych do katalogu komputerowego wynosi obecnie około 70% zbiorów.

Od października 2007 roku zaczęto w naszej placówce stosować przy opracowaniu zarówno nowych jak i starych książek aktualne wydanie tablic UKD. Pracownicy na bieżąco śledzą wszelkie zmiany wprowadzane w Słowniku Języka Hasel Przedmiotowych BN.

Swoistym novum w naszej bibliotece jest wprowadzenie od połowy 2007 roku znakowania książek otrzymywanych w darach. Na stosownej naklejce, umieszczanej w książce stanowiącej dar, widnieje imię i nazwisko darczyńcy bądź nazwa instytucji, która przekazała dary książkowe.

W związku z planowaniem w przyszłości zdalnego wypożyczania zbiorów prowadzone są prace adaptacyjne w tym kierunku. Na okładce książki umieszcza się kod kreskowy i naklejkę z numerem inwentarzowym.

Nauczyciele bibliotekarze stale doskonalą swoje umiejętności na kursach, szkoleniach, warsztatach. Utrzymuje się stałą współpracę z Biblioteką Narodową w zakresie opracowania zbiorów.

W ciągu 60 lat działalności Biblioteki Pedagogicznej zgromadzono ponad 90 tysięcy woluminów.

Pracownicy Wydziału Gromadzenia i Opracowania Zbiorów (r. 2008).
Od lewej, w pierwszym rzędzie: Edyta Kulawiec, Marzanna Kurowska,
Agnieszka Żarnowska; w drugim rzędzie: Anna Denkiewicz, Ewa Michalak.

Tab.1. Stan księgozbioru Biblioteki Pedagogicznej w latach 1948-2008

Rok	Stan księgozbioru w voluminach
1948	339
1950	903
1960	4.711
1970	13.957
1980	34.360
1990	48.660
2000	67.990
2007	91.036
Czerwiec 2008	92.199

Źródło: Sprawozdania z działalności Biblioteki Pedagogicznej w Białej Podlaskiej oraz księgi inwentarzowe druków zwartych za lata 1948-2008.

UDOSTĘPNIANIE ZBIORÓW

Biblioteka Pedagogiczna w Białej Podlaskiej od początku swojego istnienia udostępnia zbiory nauczycielom, pracownikom oświaty, studentom przygotowującym się do zawodu nauczyciela, studentom niepedagogicznych uczelni oraz uczniom wszystkich typów szkół. Stosuje się następujące formy udostępniania:

- wypożyczanie zbiorów na zewnątrz,
- wypożyczenia międzybiblioteczne,
- wypożyczanie zbiorów audiowizualnych,
- udostępnianie prezencyjne w czytelniku,

Każda z form posiada określone walory dydaktyczne, dlatego też biblioteka nie rezygnuje z żadnej z nich.

Wypożyczanie na zewnątrz

Największym zainteresowaniem cieszy się wśród czytelników wypożyczanie zbiorów na zewnątrz. Taka forma sprzyja rozbudowaniu i zaspokajaniu potrzeb czytelniczych użytkowników.

Udostępnianiem książek na zewnątrz zajmuje się Wydział Udostępniania Zbiorów, czynny od poniedziałku do soboty. Książki wypożyczane są natychmiast po złożeniu rewersów, na okres jednego miesiąca z możliwością przedłużenia terminu zwrotu. Istnieje możliwość rezerwacji telefonicznej książek znajdujących się w danej chwili w magazynie. Najczęściej wypożyczane zbiory umieszczone są w pomieszczeniu wypożyczalni, co umożliwia zainteresowanym czytelnikom szybsze dotarcie do interesujących ich informacji. Są to podstawowe podręczniki akademickie z zakresu m.in. pedagogiki, psychologii, filozofii, socjologii, ekonomii, marketingu i zarządzania. Każdy użytkownik wypożyczalni może liczyć na pomoc merytoryczną dotyczącą określonego tematu, jak też na instruktaż warsztatowy, pozwalający lepiej i sprawniej posługiwać się katalogami.

Nauczyciele bibliotekarze przygotowują również zbiory przydatne w organizacji wystaw w różnych szkołach.

Przyjmowane są również dezyderaty czytelnicze i przekazywane na bieżąco do Wydziału Gromadzenia i Opracowania Zbiorów.

Do zadań pracowników należy również rejestracja odwiedzin i wypożyczeń, kontrola terminów zwrotów wypożyczonych zbiorów oraz wysyłanie upomnień do czytelników przetrzymujących książki. Pracownicy pobierają i rozliczają opłaty za upomnienia i zagubione lub zniszczone książki. Prowadzona jest również systematyczna selekcja zbiorów bibliotecznych. Obok codziennej pracy z czytelnikiem realizowane są także inne zadania, np.: zabezpieczanie zbiorów przed zniszczeniem oraz konserwacja książek. W ten sposób chroni się książki, przedłuża ich żywot i nadaje estetyczny wygląd na długie lata.

W związku z rozwojem szkolnictwa wyższego w regionie rośnie liczba kształcącej się młodzieży. W ostatnim czasie do grona użytkowników dołączyła grupa maturzystów, zdających nową maturę. Z danych statystycznych wynika, że rośnie ilość wypożyczeń z zakresu szeroko pojętej pedagogiki i psychologii, co ma związek z reformą oświaty w 1999 r., która wprowadziła ogromne zmiany na wszystkich etapach kształcenia, organizacji szkolnictwa, zarządzania oświatą, doskonaleniu i awansie zawodowym nauczycieli.

Tab. 2. Liczba odwiedzin i wypożyczeń w Wydziale Udostępniania Zbiorów w latach 1975-2007.

Lata	Zarejestrowani czytelnicy	Liczba odwiedzin	Liczba wypożyczeń
1975	839	941	1.519
1980	874	brak danych	4.950
1985	1.128	brak danych	7.564
1993	1.705	9.492	16.053
1996	2.432	13.019	24.201
1999	3.255	17.397	27.646
2003	3.310	20.489	40.675
2007	2.923	17.651	35.409

Źródło: Sprawozdania roczne z pracy Wydziału Udostępniania Zbiorów Biblioteki Pedagogicznej w Białej Podlaskiej za lata 1975-2007.

Wypożyczanie międzybiblioteczne

Od 1993 r. do dnia dzisiejszego Wydział Udostępniania Zbiorów zajmuje się wypożyczaniem międzybibliotecznym. W ramach tej usługi sprowadzane i udostępniane są książki i artykuły z czasopism z różnych bibliotek w Polsce. Za otrzymany materiał biblioteka ponosi pełną odpowiedzialność, w związku z tym udostępnia go tylko na miejscu w Czytelni.

Czytelnicy nie ponoszą żadnych opłat związanych z wypożyczaniem materiałów, co z całą pewnością przyczynia się do popularyzacji tej usługi.

W latach 90-tych zamówienia składane były na tzw. rewersach okrężnych. Brak możliwości szybkiego ustalenia, gdzie znajdują się poszukiwane pozycje przedłużał czas oczekiwania na realizację zamówień. Obecnie do wyszukiwania zamówionych książek pracownicy wykorzystują Internet. Tą samą drogą udostępniają innym bibliotekom informacje o zbiorach Biblioteki Pedagogicznej w Białej Podlaskiej.

Z naszych zbiorów korzystają też inne biblioteki, m.in.: Miejska Biblioteka Publiczna we Włodawie, Miejska Biblioteka Publiczna w Makowie Mazowieckim, Biblioteka Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Pniewach, a także filie w Radzynie Podlaskim, Łukowie i Parczewie.

Książki zamawiane są w bibliotekach takich jak: Akademia Świętokrzyska w Kielcach, Uniwersytet im. Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Uniwersytet Gdański, Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Rzeszowski, Uniwersytet Białostocki, Akademia Ekonomiczna w Poznaniu, Politechniki: Krakowska, Białostocka i Lubelska, a także Główna Biblioteka Lekarska w Warszawie, Biblioteka Pedagogiczna w Warszawie, Biblioteka im. Raczyńskich w Poznaniu, Biblioteka Publiczna w Warszawie, Biblioteka Akademii Medycznej w Lublinie, Biblioteka im. Łopacińskich w Lublinie, Centralna Biblioteka Wojskowa w Warszawie, Centralna Biblioteka Rolnicza w Warszawie, Książnica Pomorska w Szczecinie, Biblioteka Publiczna w Poznaniu, Akademia Podlaska w Siedlcach, Dolnośląska Biblioteka Pedagogiczna we Wrocławiu, Biblioteka Miejska w Puławach, Biblioteka

Sejmowa w Warszawie i innych. Wypożyczalnia korzysta także ze zbiorów Biblioteki Narodowej.

Szczególnie cenna jest współpraca w tym zakresie z bibliotekami KUL-u i UMCS-u w Lublinie.

Ta forma udostępniania zbiorów z roku na rok cieszy się coraz większą popularnością wśród użytkowników placówki.

Tab. 3. Ilościowe zestawienie wypożyczeń międzybibliotecznych w Bibliotece Pedagogicznej w Białej Podlaskiej w latach 1993-2007.

	Lata								
	1993	1994	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2007
Liczba wykorzystanych pozycji	16	51	48	26	35	149	159	213	119

Źródło: Sprawozdania roczne z pracy Wydziału Udostępniania Zbiorów Biblioteki Pedagogicznej w Białej Podlaskiej za lata 1993-2007.

Pracownicy Wydziału Udostępniania Zbiorów (r. 2008). O lewej: Anna Kędzior, Halina Bielińska, Aleksandra Wegiera, Aneta Siekielewska, Beata Bartosiak.

Wypożyczanie zbiorów audiowizualnych

Rok 1991 był okresem przełomowym w działalności biblioteki, gdyż w tym roku powstała Wypożyczalnia Zbiorów Specjalnych. W 2003 roku zmieniła ona nazwę na Wypożyczalnię Zbiorów Audiowizualnych, działającą w ramach Wydziału Gromadzenia i Opracowania Zbiorów. Wypożyczalnia gromadzi zbiory o charakterze dydaktycznym, tj. lektury szkolne, materiały pomocnicze do nauczania poszczególnych przedmiotów, materiały przydatne przy realizacji ścieżek edukacyjnych oraz zbiory do nauczania języków obcych. Oprócz materiałów edukacyjnych wypożyczalnia oferuje czytelnikom filmy fabularne oraz spektakle teatralne o różnej tematyce.

Analizując przyrost zbiorów audiowizualnych biblioteki w latach 1991-2008 zawarty w poniższej tabeli, można zauważyć tendencję wzrostową liczby jednostek inwentarzowych.

Tab. 4. Przyrost zbiorów audiowizualnych za lata 1991-2008.

1991 r.	1996 r.	2001 r.	2007 r.	30.06.2008 r.
176	598	1.294	5.160	5.593

Źródło: Sprawozdania z działalności Wypożyczalni Zbiorów Audiowizualnych za lata 1991-2008.

Systematyczne uzupełnianie zasobów wypożyczalni sprawiło, że obecnie posiada ona następujące rodzaje zbiorów:

- dokumenty filmowe: kasety wideo, płyty DVD,
- dokumenty elektroniczne: płyty CD-ROM,
- dokumenty dźwiękowe: kasety dźwiękowe, płyty CD,
- dokumenty towarzyszące,
- dokumenty graficzne,
- foliogramy,
- przeźrocza.

Z roku na rok wzrasta również liczba osób zainteresowanych tego rodzaju dokumentami.

Z wypożyczalni mogą nieodpłatnie korzystać wszyscy, którzy mają aktualne karty czytelnika. Wszystkie materiały audiowizualne mogą być wypożyczane na zewnątrz, zgodnie z regulaminem, na okres dwóch tygodni.

Tab. 5. Liczba odwiedzin w Wypożyczalni Zbiorów Audiowizualnych w latach 1995- 2007.

		Lata							
		1995	1996	1997	1998	1999	2002	2005	2007
Liczba odwiedzin	Nauczyciele	107	159	150	221	200	937	1.997	1.944
	Inni	90	72	79	103	80	1.046	562	720
	Ogółem	197	231	229	324	280	1.983	3.135	2.664
Liczba wypożyczeń		513	686	730	892	832	3.924	5.513	6.671

Źródło: Sprawozdania kwartalne i roczne z pracy Wypożyczalni Zbiorów Audiowizualnych w latach 1995-2000.

Do dyspozycji odwiedzających pozostaje cały warsztat informacyjny wypożyczalni, w tym:

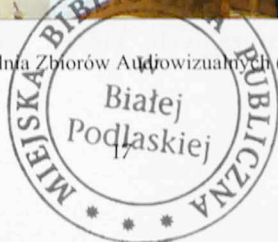
- tradycyjne katalogi kartkowe,
- komputerowe bazy danych.

Unowocześnianie Wypożyczalni Zbiorów Audiowizualnych jest nakazem chwili, gdyż techniczne środki nauczania spełniają obecnie w dydaktyce coraz większą rolę.

Elektroniczne nośniki informacji są nieodzownym narzędziem w pracy pedagogicznej, pomagają w przyswajaniu nowych wiadomości wśród uczniów (począwszy od przedszkoli aż po szkoły ponadgimnazjalne) oraz szerokiego grona słuchaczy uczelni wyższych.

Wypożyczalnia Zbiorów Audiowizualnych (r. 2008).

Udostępnianie prezencyjne w Czytelni

Poza wypożyczaniem księgozbioru na zewnątrz, Biblioteka Pedagogiczna w Białej Podlaskiej udostępnia swoje zbiory również na miejscu, w Czytelni. Jej powstanie datuje się na 1977 rok, kiedy to ówczesny dyrektor biblioteki, pan Adam Ujma, pozyskał pomieszczenie na czytelnię. Dziś funkcjonuje ona w ramach Wydziału Informacyjno-Bibliograficznego i Czytelni, dysponując 18 miejscami do pracy oraz 6 stanowiskami komputerowymi z dostępem do Internetu. Otwarta jest dla wszystkich korzystających na miejscu z księgozbioru głównego, podręcznego, czasopism bieżących i roczników.

W Czytelni dostępna jest literatura z zakresu pedagogiki, psychologii, historii wychowania, metodyki nauczania poszczególnych przedmiotów oraz innych dziedzin wiedzy. Użytkownik może skorzystać również z programów i podręczników szkolnych. Systematycznie wzrasta ilość literatury socjologicznej oraz przedmiotowej, związanej z kierunkami studiów. Czytelnicy mają do dyspozycji bogaty księgozbiór podręczny, dobrze wyposażony w różne wydawnictwa informacyjne. Na półkach z wolnym dostępem wyłożone są najnowsze egzemplarze prenumerowanych czasopism, prasa codzienna i regionalna. Większość periodyków ma charakter metodyczny i jest gromadzona z myślą o głównych użytkownikach biblioteki – nauczycielach.

Zamówioną literaturę czytelnik otrzymuje bezpośrednio po złożeniu rewersu. W Czytelni udostępnia się także materiały sprowadzane przez wypożyczalnię międzybiblioteczną.

Czytelnicy mogą liczyć na fachową poradę w zakresie posługiwania się katalogiem tradycyjnym i elektronicznym, jak i w wyszukiwaniu literatury na określony temat.

Szczegółowe zasady korzystania ze zbiorów określa regulamin czytelnii.

Wraz z powstaniem w naszym regionie nowych uczelni wyższych i szkół niepublicznych dla dorosłych, znacznie wzrosła ilość udostępnianych materiałów w czytelni. Nauczyciele, studenci i uczniowie wszystkich typów szkół to najaktywniejsze grupy użytkowników odwiedzających czytelnię. Znacząco powiększyła się liczba uczniów klas maturalnych, którzy poszukują materiałów do egzaminu dojrzałości.

W ostatnich latach zanotowano wzrost liczby odwiedzin i ilości udostępnionych zbiorów w czytelni.

Tab. 6. Zestawienie ilustrujące liczbę odwiedzin i stopień wykorzystania zbiorów Czytelni Biblioteki Pedagogicznej w Białej Podlaskiej w latach 1990-2006.

		Lata			
		1990	1995	2000	2006
Liczba odwiedzin	Nauczyciele	579	1.614	1.903	2.041
	Studenci, uczniowie	156	1.274	4.034	7.607
	Inni	142	487	688	704
	Ogółem	877	3.375	6.625	10.352
Liczba udostępnionych pozycji	Dziela zwarte	910	3.210	12.610	21.631
	Czasopisma	2.483	13.127	25.848	28.256
	Ogółem	3.393	16.337	38.458	49.887

Źródło: Sprawozdania roczne z pracy Wydziału Informacyjno-Bibliograficznego i Czytelni Biblioteki Pedagogicznej w Białej Podlaskiej za lata 1990-2006.

Pracownicy Wydziału Informacyjno-Bibliograficznego i Czytelni (r. 2008).
Stoją od lewej: Katarzyna Laskowska, Maria Denko, Renata Adamczuk,
Krystyna Orluk; siedzi Dorota Bojarczuk-Dziurda.

DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNO-BIBLIOGRAFICZNA

Działalność informacyjna Biblioteki Pedagogicznej w Białej Podlaskiej jest ściśle związana z udostępnianiem zbiorów. Zapewnienie czytelnikom biblioteki dostępu do informacji należy do jednego z najważniejszych zadań placówki. Realizację tego zadania umożliwia dobrze zorganizowany warsztat informacyjno-bibliograficzny, na który składają się: księgozbiór, czasopisma, katalogi i kartoteki.

Katalogi kartkowe:

- alfabetyczny,
- rzeczowy,
- tytułowy,
- czasopism.

Kartoteki kartkowe:

- zagadnieniowa,
- osobowa,
- zestawień bibliograficznych,
- publikacji nauczycieli powiatu bialskiego,
- tekstowa.

Katalogi on-line:

- katalog książek,
- katalog książek obcojęzycznych,
- katalog czasopism,
- katalog zbiorów audiowizualnych,
- kartoteka zagadnieniowa.

Elektroniczne bazy danych:

- Przewodnik Bibliograficzny od 1985 r.,
- Bibliografia Zawartości Czasopism od 1996 r.,
- System Informacji Prawnej LEX.

Biblioteka zapewnia stały dostęp do najnowszej literatury z różnych dziedzin wiedzy, a w szczególności pedagogiki, psychologii i nauk pokrewnych. Prenumerowane czasopisma są źródłem aktual-

nych informacji na powyższe tematy, zawierają wiele nowych rozwiązań dotyczących organizacji warsztatu pracy nauczyciela.

Inną z form działalności informacyjnej placówki jest wolny dostęp do zbiorów metodycznych udostępnianych w Czytelni.

Pracownicy biblioteki służą zainteresowanym czytelnikom fachową pomocą w doborze materiałów na każdym etapie poszukiwań. Prowadzą również bieżący instruktaż w zakresie obsługi katalogów kartkowych oraz komputerowych baz danych. Udzielają informacji rzeczowych, tekstowych, bibliograficznych, katalogowych, faktograficznych zarówno w trakcie bezpośredniej rozmowy z czytelnikiem, jak i telefonicznie. W bibliotece istnieje również możliwość telefonicznego sprawdzania i zamawiania poszukiwanych zbiorów.

Kierownik Wydziału Udostępniania Zbiorów, Aleksandra Wegiera, prezentuje młodzieży szkolnej katalogi Wypożyczalni (r. 2006).

Jednym z elementów warsztatu informacyjno-bibliograficznego są zestawienia bibliograficzne sporządzane na tematy zgłaszane przez czytelników. Zestawienia obejmują pozycje zwarte, zbiory audiowizualne oraz czasopisma. Dostępne są one w formie drukowanej oraz on-line na stronie internetowej.

Zbiory biblioteczne są promowane przez wystawy nowości, wystawy tematyczne oraz poprzez upowszechnianie zestawień materia-

łów przydatnych przy realizacji zajęć dydaktycznych i organizacji imprez okolicznościowych. Wykazy nowości są też umieszczane na stronie internetowej biblioteki.

Uruchomienie w 2001 r. w Bibliotece Pedagogicznej w Białej Podlaskiej Internetu, rozszerzyło zakres usług bibliotecznych o możliwość wyszukiwania informacji w sieci. Internet wykorzystywany jest głównie jako źródło informacji o zbiorach i bazach katalogowych innych bibliotek.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNO-KULTURALNA

Realizując zadania wynikające ze statutu, Biblioteka Pedagogiczna w Białej Podlaskiej wspiera działalność bibliotek szkolnych i współdziała z placówkami doskonalenia nauczycieli. Biblioteka i jej filie pomagają pedagogom w realizacji zajęć dydaktycznych i promują dorobek zawodowy twórczych nauczycieli powiatów: bialskiego, łukowskiego, parczewskiego i radzyńskiego.

W 2003 r. przy bibliotece pedagogicznej został reaktywowany zespół samokształceniowy nauczycieli bibliotekarzy. Celem działalności zespołu jest wspieranie pracy bibliotek szkolnych oraz tworzenie platformy wymiany doświadczeń. Biblioteka rozwinęła szeroką współpracę z bibliotekarzami szkolnymi, którzy nie byli objęci pomocą metodyczną. Przez kilka lat w rejonie działania Biblioteki Pedagogicznej w Białej Podlaskiej i jej filii nie było nauczyciela doradcy ds. bibliotek szkolnych. Z tego też powodu nauczyciele bibliotekarze zaczęli pełnić rolę doradczą w stosunku do tej grupy zawodowej. Spotkania w ramach zespołu samokształceniowego nauczycieli bibliotekarzy przeprowadzane są w różnych formach. Są to m.in. warsztaty, konferencje, zajęcia otwarte, konsultacje zbiorowe i indywidualne. Cyklicznie odbywające się spotkania aktualizują wiedzę bibliotekarską i służą wymianie doświadczeń. Systematycznie prowadzone są badania ankietowe, sondaże na temat bibliotek szkolnych i oczekiwań nauczycieli bibliotekarzy w zakresie doskonalenia. Tego typu badania pozwalają skorelować naszą działalność z potrzebami środowiska bibliotekarskiego, co jednocześnie sprawia, iż nasza pomoc staje się bardziej skuteczna.

Pośród wielu atrakcyjnych form upowszechniania czytelnictwa można wyróżnić organizowane w bibliotece wystawy nowości wydawniczych. Prezentowane są wystawy czasowe oraz stała ekspozycja podręczników i poradników metodycznych pozyskanych przez bibliotekę w formie darów od różnych wydawnictw oświatowych.

Dużym zainteresowaniem cieszą się wystawy tematyczne i okolicznościowe upamiętniające osiągnięcia wybitnych ludzi czy też przybliżające różnorodne zagadnienia.

W ostatnich latach przygotowywane były ekspozycje poświęcone życiu i twórczości m.in.: Jana Gutenberga, Henryka Sienkiewicza, Astrid Lindgren, Józefa Ignacego Kraszewskiego, Stanisława Wyspiańskiego, Charles'a Perrault, Zbigniewa Herberta. Do wystaw nauczyciele bibliotekarze opracowują pogadanki i prelekcje, które prezentują zwiedzającym je grupom dzieci i młodzieży.

Od niedawna w bibliotece organizowane są wystawy prac lokalnych twórców. Planuje się, by tego typu ekspozycje na stałe wpisały się w kalendarz wystaw.

Inną formą działalności edukacyjno-kulturalnej jest organizacja konkursów i przeglądów. Pod koniec 2007 r. został zorganizowany „Konkurs gazetek szkolnych o tematyce regionalnej” przeznaczony dla szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych. Wcześniej organizowane były m.in.: „Przegląd Gazetek Szkolnych”, „Konkurs na exlibris Biblioteki Pedagogicznej”, „Konkurs na najciekawszą kronikę szkolną”.

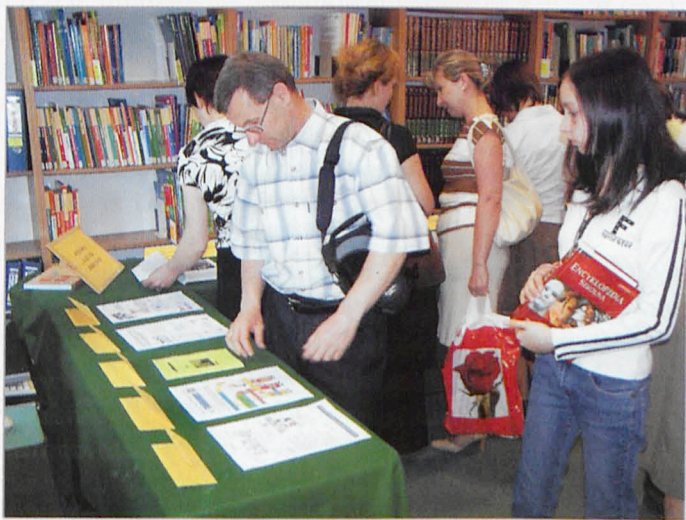
Pisząc o działalności kulturalnej nie sposób pominąć spotkań i konferencji organizowanych w bibliotece. Na szczególną uwagę zasługuje konferencja „Sienkiewicz dzisiaj”, która odbyła się w listopadzie 2006 r. Pokłosem tego spotkania był biuletyn wydany pod tym samym tytułem. Konferencji towarzyszyła wystawa ilustracji Wacława Piszczka do Bibliofilskiej Edycji Dzieł Henryka Sienkiewicza.

Niezwykle istotnym zadaniem, jakie od lat podejmuje biblioteka, jest inspirowanie i promowanie edukacji czytelniczej i medialnej. Nauczyciele bibliotekarze prowadzą w czytelni zajęcia biblioteczne dla uczniów różnego typu szkół. Warto tu nadmienić, iż w zajęciach uczestniczą dzieci i młodzież zarówno z Białej Podlaskiej jak i z regionu. Głównym celem tych zajęć jest przygotowanie młodego użytkownika do korzystania z warsztatu informacyjnego biblioteki, a przede wszystkim przygotowanie do samokształcenia i poruszania się w świecie informacji. Od 2006 roku realizowane są zajęcia dla uczniów klas maturalnych wg programu autorskiego *Przed maturą*. Z kolei do uczniów klas 1-3 szkoły podstawowej adresowany jest program ścieżki europejskiej *Zanim wyruszę w podróż po Europie*. Do

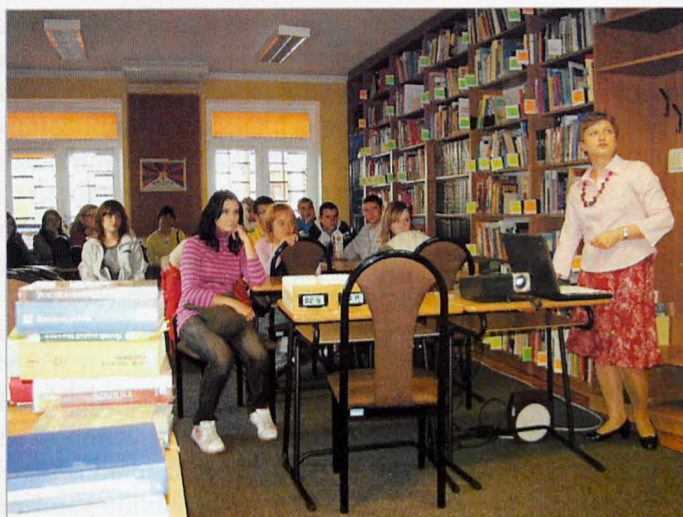
przedszkolaków skierowany był cykl zajęć literackich *Świat słowem malowany*. W 2008 r. rozpoczęto realizację zajęć z cyklu *Spotkanie z baśnią Charles'a Perraulta* przeznaczonych dla przedszkolaków i uczniów klas 1-3 szkoły podstawowej. Od kilku lat obchodzone są też w bibliotece Urodziny Kubusia Puchatka, w których uczestniczą dzieci z bialskich przedszkoli.

W 2005 roku biblioteka włączyła się w obchody ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek. W ramach corocznej akcji Biblioteka Pedagogiczna otwiera swoje drzwi i proponuje zainteresowanym m.in.: zwiedzanie placówki, interesujące spotkania, warsztaty, wystawy tematyczne.

Działalność edukacyjno-kulturalna wymaga współdziałania biblioteki z różnymi instytucjami, stąd współpraca z lokalnym środowiskiem oświatowym i kulturalnym tj. ze szkołami, uczelniami wyższymi, centrum doskonalenia nauczycieli, bibliotekami publicznymi, stowarzyszeniami.

Podsumowanie przeglądu gazetek szkolnych (r. 2007).

Zajęcia z maturzystami kl. III LPZI przy ZSZ nr 2 w Białej Podlaskiej
(2 X 2008) – prowadzi Krystyna Orluk.

AUTOMATYZACJA PROCESÓW BIBLIOTECZNYCH

Komputeryzacja Biblioteki Pedagogicznej w Białej Podlaskiej rozpoczęła się ponad 10 lat temu. Podobnie jak w większości bibliotek, pierwszy etap komputeryzacji polegał na usprawnieniu procesu opracowania zbiorów. Zdecydowano się na zakup pakietu MAK BN (Małe Automatyczne Katalogi). Wykorzystując dwa stanowiska komputerowe rozpoczęto wprowadzanie danych do pierwszych baz bibliotecznych – bazy wydawnictw zwartych i bazy artykułów z czasopism pedagogicznych. Prace początkowo przebiegały dość wolno, ponieważ pracownicy poznawali obsługę programu, pola i podpola formatu MARC-BN oraz zasady ich prawidłowego wypełniania. Rozpoczęcie w 2000 roku prenumeraty Przewodnika Bibliograficznego oraz w 2001 roku Bibliografii Zawartości Czasopism na dyskiecie, umożliwiło przejmowanie opisów i przyspieszenie prac nad budową baz.

Systematycznie do biblioteki kupowano nowe komputery, dlatego można było zacząć tworzyć kolejne bazy, a do prac zaangażować większą liczbę nauczycieli bibliotekarzy.

W 2000 roku utworzono sieć komputerową, która połączyła siedem stanowisk komputerowych i pozwoliła m.in. na udostępnienie pierwszych baz czytelnikom.

W roku 2001 zakupiono łącze SDI, zapewniające bibliotece stały dostęp do Internetu. Pierwszym widocznym efektem wykorzystania możliwości, jakie oferuje Internet, było utworzenie i udostępnienie w maju 2003 roku bibliotecznej strony [www \(www.bialabp.edu.pl\)](http://www.bialabp.edu.pl).

Od roku 2001 w komputery i program MAK zaczęto wyposażać wszystkie filie biblioteki, dzięki czemu rozpoczęły one tworzenie baz swoich zbiorów. Kolejne lata to dalsza rozbudowa lokalnej sieci komputerowej i doskonalenie kadry nauczycieli bibliotekarzy.

Obecnie wszystkie bazy biblioteczne tworzone są w programie MAK BN w formacie MARC 21. Każdy wydział tworzy bazy charakterystyczne dla specyfiki swojej pracy, ale również w zależności od potrzeb korzysta z wybranych baz innych wydziałów.

W Wydziale Gromadzenia i Opracowania Zbiorów tworzona jest baza KSIĄŻKI, rejestrująca wszystkie bieżące nabytki. Od 2005 roku wprowadza się też książki wcześniej nabyte.

Wydział Informacyjno-Bibliograficzny i Czytelnia prowadzi od 2000 roku bazę KARTOTEKA ZAGADNIENIOWA, rejestrującą opisy artykułów z czasopism z pedagogiki i dziedzin pokrewnych. Opisy bibliograficzne sporządzane są z autopsji bądź przejmowane z Bibliografii Zawartości Czasopism. Od 2005 roku wydział prowadzi też bazę CZASOPISMA, rejestrującą wszystkie tytuły czasopism jakie posiada biblioteka.

W Wypożyczalni Zbiorów Audiowizualnych prowadzona jest baza ZBIORY AUDIOWIZUALNE, w skład której wchodzi opisy dokumentów towarzyszących do płyt i kaset, opisy dokumentów elektronicznych, dźwiękowych i filmów DVD.

W 2007 roku rozpoczęto wymianę elektronicznych baz książek i artykułów z czasopism między placówką w Białej Podlaskiej a jej filiami.

Od roku 2003, przy użyciu programu MAK WWW, udostępniany jest katalog on-line, zapewniający szybki dostęp do danych i poszerzający możliwości wyboru informacji. Wszystkie wyżej wymienione bazy oraz baza KSIĄŻKI OBCOJĘZYCZNE są dostępne w katalogu on-line na stronie internetowej.

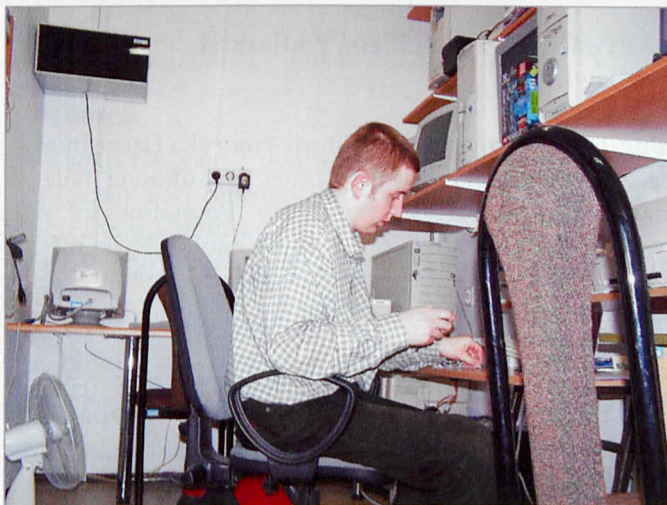
W grudniu 2005 roku w bibliotece w Białej Podlaskiej i filiach nastąpiła długo oczekiwana realizacja projektu „Internetowe Centra Informacji Multimedialnej w bibliotekach szkolnych i pedagogicznych”, wdrażanego przez Ministerstwo Edukacji i Nauki, a współfinansowanego przez Europejski Fundusz Społeczny. W ramach projektu placówki zostały wyposażone w dobrej jakości sprzęt komputerowy i oprogramowanie. Biblioteka Pedagogiczna w Białej Podlaskiej otrzymała serwer, 6 stanowisk komputerowych oraz urządzenie wielofunkcyjne (skaner, drukarka, kopiarka), a biblioteki filialne po 4 stanowiska oraz urządzenie wielofunkcyjne. Internetowe Centrum Informacji Multimedialnej służy czytelnikom do:

- przeszukiwania komputerowych baz danych biblioteki,
- przeszukiwania lokalnych baz bibliograficznych,
- przeszukiwania zasobów Internetu,
- pracy z programem Office,
- korzystania z wydawnictw multimedialnych.

Obecnie w bibliotece głównej pracuje 26 komputerów różnej klasy. Natomiast w trzech filiach biblioteki pracują 23 komputery z dostępem do Internetu.

Możemy obecnie zapewnić nauczycielom, pracownikom oświaty i wszystkim zainteresowanym osobom dobrze zorganizowane stanowiska multimedialne, dostęp do materiałów on-line i wszechstronnych informacji, ułatwiających samokształcenie, doskonalenie i podnoszenie kwalifikacji.

Dla użytkowników biblioteki najbardziej istotna jest jakość usług, różnorodność źródeł, szybka informacja o poszukiwanych materiałach. Automatyzacja procesów informacyjno-bibliograficznych jest dziś koniecznością, a wdrażanie nowych usług z wykorzystaniem technologii komputerowych – szansą na pozyskanie nowych czytelników i zainteresowanie ich ofertą biblioteki.

Referent ds. informatyki Marek Chmiel (r. 2008)

FILIE BIBLIOTEKI – HISTORIA I WSPÓŁCZESNOŚĆ

Obecnie Biblioteka Pedagogiczna w Białej Podlaskiej prowadzi 3 filie: w Łukowie, Parczewie i Radzynie Podlaskim. Początkowy okres działalności każdej z filii był podobny – kłopoty lokalowe i kadrowe. Na przestrzeni lat stały się one rzeczywistymi ośrodkami informacji pedagogicznej dla swoich środowisk oświatowych. Uznaliśmy zatem, że każda z bibliotek zasługuje na krótką notę historyczną, uwzględniającą momenty znaczące w jej działalności, przypominającą osoby zaangażowane w organizację placówki.

Biblioteka Pedagogiczna w Białej Podlaskiej Filia w Łukowie

Według lokalnego badacza historii Henryka Szczęśniaka początku powstania Biblioteki Pedagogicznej w Łukowie należy szukać w porozumieniu zawartym pomiędzy Powiatowym Wydziałem Oświaty a Zarządem Oddziału Powiatowego ZNP, na mocy którego księgozbiór Związku został przeniesiony do Szkoły Podstawowej nr 1 (przy ul. Kard. S. Wyszyńskiego dawniej Dzierżyńskiego) i zajął jedną szafę.

Pierwszego wpisu w księdze inwentarzowej dokonano 21 kwietnia 1951 r., była to książka pt. *Wielki Proletariat*. Na koniec 1951 roku księgozbiór liczył 310 woluminów. Na początku działalności wiele książek biblioteka łukowska otrzymywała od Wojewódzkiej Biblioteki Pedagogicznej w Lublinie.

Pierwsze osoby zatrudniane były w bibliotece na godziny. Cały etat bibliotekarza przydzielono dopiero w 1960 roku. Dorywczo pracowały m.in. Zofia Serwin, Lucyna Sobiech, Waldemar Mularczyk. Od 1975 roku placówka posiadała 2 etaty, a od końca lat 80-tych aż do 1993 r. także dodatkowe godziny. Od 1994 r. w bibliotece pracują 4 osoby na pełnych etatach pedagogicznych.

Pracownicy Filii w Łukowie (r. 2008). Siedzi Joanna Kapitaniuk; stoją od lewej: Zofia Sienkiewicz, Barbara Zaniewicz, Agata Walencka, Elżbieta Szczęśniak.

Do 1975 roku biblioteka miała status biblioteki powiatowej. Nadzór merytoryczny nad placówką sprawowała Wojewódzka Biblioteka Pedagogiczna w Lublinie.

W wyniku nowego podziału administracyjnego kraju w 1975 r. Łuków znalazł się w województwie siedleckim, a biblioteka została filią Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Siedlcach.

Od 1999 r. Łuków powrócił do województwa lubelskiego i od tego czasu biblioteka jest filią Biblioteki Pedagogicznej w Białej Podlaskiej.

Lokalizacja:

- W starym budynku Szkoły Podstawowej nr 1 (budynek już nie istnieje, dawniej ul. Dzierżyńskiego, obecnie ul. Wyszyńskiego);
- 1954 r. – ul. Świerczewskiego 4.
- 1955 r. – pomieszczenie w Bibliotece Miejskiej przy ul. Dzierżyńskiego.
- Lata 1958–1967 – jedno pomieszczenie o powierzchni 22 m² w nowym budynku Szkoły Podstawowej nr 1 przy ul. Partyzantów 15.

- Lata 1967-1973 – 2 pomieszczenia o powierzchni 43m² w budynku obecnie zajmowanym przez Zespół Szkół Specjalnych (róg Al. Kościuszki i ul. Piłsudskiego).
- 1974 r. – w Szkole Podstawowej nr 4 przy ul. 11 Listopada (jedna klasa lekcyjna na parterze o pow. 60 m², wspólne wejście z uczniami).
- Lata 1975-1991 – w budynku przy ul. Piłsudskiego 2 (parter budynku, pow. ok. 150 m²).
- Lata 1991-1999 – w Szkole Podstawowej nr 5 przy ul. Siedleckiej 56 (wspólne wejście z uczniami, jedna klasa lekcyjna na parterze budynku i 2 pomieszczenia magazynowe trzykrotnie w tym okresie zmieniane o łącznej powierzchni ok. 86 m²).
- Od lipca 1999 r. – w Internacie Medycznego Studium Zawodowego (część parteru z osobnym wejściem o powierzchni 170 m²).

Biblioteka wspiera działalność bibliotek szkolnych i współdziała z lokalnym środowiskiem. Współpracę tę rozpoczęła kierownik biblioteki Stefania Skwirczyńska, która w 1975 r. zorganizowała zespół samokształceniowy bibliotekarzy szkolnych. Tematyka spotkań była różnorodna i obejmowała m.in. pracę pedagogiczną bibliotekarzy, zdobywanie stopni specjalizacji zawodowej, realizację programów nauczania. Omawiano również podstawowe czynności bibliotekarzy jak gromadzenie i ewidencję zbiorów, opis bibliograficzny książek, prowadzenie dokumentacji biblioteki. Zebrania odbywały się w lokalu biblioteki oraz w szkołach regionu łukowskiego. Przy okazji spotkań poza Łukowem zwiedzano: Muzeum H. Sienkiewicza w Woli Okrzejskiej i Izbę Pamięci Narodowej w Stoczku Łukowskim. Działalność zespołu zakończyła się 1985 r., kiedy doradztwo metodyczne nad bibliotekami szkolnymi przejął Wojewódzki Ośrodek Metodyczny w Siedlcach. Zespół został reaktywowany w 2002 r. przez Joannę Kapitaniuk. Zebrania odbywają się raz do roku, a każdorazowo bierze w nich udział około 30 osób.

W celu przedstawienia oferty biblioteki i popularyzacji zbiorów nauczyciele bibliotekarze publikują w lokalnych czasopiśmie, takich jak „Głos Łukowa” i „Puls Naszego Regionu”, opisy nowych książek i artykuły dotyczące działalności biblioteki.

Inną formą promowania naszych zbiorów jest wydawany od 2000 roku biuletyn informacyjny „Kurierek Nowości”, który trafia do wszystkich placówek oświatowych w powiecie łukowskim. W każ-

dym numerze omówionych jest od 70 do 100 nowych książek. Do września 2008 r. opracowano łącznie 30 numerów biuletynu. Poza tym wydano informator prezentujący czasopisma prenumerowane w bibliotece i biuletyn przedstawiający zbiory audiowizualne.

W ramach współpracy ze szkołami i środowiskiem lokalnym w ostatnich latach prowadzone były zajęcia biblioteczne, skierowane szczególnie do maturzystów. Biblioteka Pedagogiczna w Białej Podlaskiej Filia w Łukowie organizuje przeglądy i konkursy m.in.: exlibris biblioteki, książka pisana niewerbalnie, zakładka do książki.

Tab. 7. Zestawienie ilustrujące stan księgozbioru i stopień jego wykorzystania w latach 1959-2007.

Rok	Księgozbiór	Czytelnicy	Wypożyczalnia
1959	4.890	237	2.088
1961	5.488	302	2.058
1971	10.702	448	3.688
1981	16.396	777	6.717
1991	18.699	868	7.281
2001	22.344	1.934	17.669
2007	25.837	1.691	12.436
	książek		
	344		
	zbiorów audiowizualnych		
	1.136		
	roczników czasopism		

Źródło: Sprawozdania roczne z pracy Biblioteki Pedagogicznej w Białej Podlaskiej Filia w Łukowie.

Tab. 8. Pracownicy Biblioteki Pedagogicznej w Białej Podlaskiej Filia w Łukowie (dane z 2008 r.)

Lp.	Imię i nazwisko	Stanowisko	Stopień awansu	Staż pracy w bibliotece
1.	Joanna Kapitaniuk	kierownik	n-l dyplomowany	14 lat
2.	Elżbieta Szczęśniak	n-l bibliotekarz	n-l dyplomowany	15 lat
3.	Agata Walencka	n-l bibliotekarz	n-l mianowany	6 lat
4.	Barbara Zaniewicz	n-l bibliotekarz	n-l kontraktowy	17 lat
5.	Zofia Sienkiewicz	sprzątaczką		14 lat

Źródło: Dokumentacja Biblioteki.

Biblioteka Pedagogiczna w Białej Podlaskiej

Filia w Parczewie

Powiatowa Biblioteka Pedagogiczna w Parczewie została powołana 01.09.1955 roku decyzją Prezydium Powiatowej Rady Narodowej i w tych ramach prawnych działała do 1975 roku. Zgodnie z postanowieniem Urzędu Wojewódzkiego w Białej Podlaskiej z dnia 15.06.1975 r. stała się Filią Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Białej Podlaskiej. Po kolejnej reformie administracyjnej kraju, w 1999 roku, Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Białej Podlaskiej straciła status biblioteki wojewódzkiej, ale zachowała autonomię oraz nadzór merytoryczny nad swymi placówkami filialnymi.

Filie zlokalizowane w małych miastach są często jedynymi placówkami gromadzącymi specjalistyczną literaturę, zaspokajającą potrzeby edukacyjne środowiska oświatowego i innych grup zawodowych. Nie sposób przecenić roli i znaczenia tych bibliotek dla lokalnych środowisk, świadczy o tym stale rosnąca liczba użytkowników. Przez 50 lat istnienia parczewska filia, mimo że zmieniała formy organizacyjne i lokalizację, na trwale wpisała się w oświatowy krajobraz miasta i powiatu.

Lokalizacja:

- Od powstania do 1966 r. – w Szkole Podstawowej nr 1 przy ul. Wojska Polskiego. Zbiory mieściły się w dwóch szafach w bibliotece szkolnej.
- Lata 1966-1970 – w Szkole Podstawowej nr 3 (obecnie nr 2) przy ul. Polnej. Zbiory filii znajdowały się w pomieszczeniu biblioteki szkolnej i gabinecie lekarskim.
- Lata 1970-2004 – w Domu Nauczyciela przy ul. Jana Pawła II 36 – powierzchnia biblioteki wynosiła 71 m².
- W sierpniu 2004 r. biblioteka została przeniesiona do nowego lokalu przy ul. Szpitalnej 1c, zajmując powierzchnię ok. 300 m². Remont starego internatu przy Medycznym Studium Zawodowym, z przeznaczeniem na nową siedzibę biblioteki, rozpoczęto w 2003 r. Filia ma obecnie wydzielone magazyny książek, czasopism i zbiorów audiowizualnych, czytelnię dysponującą 20 miejscami oraz wypożyczalnię i pokój pracy bibliotekarzy.

Działania każdej biblioteki kształtują jej główni użytkownicy, ich potrzeby i preferencje. Biblioteka świadczy usługi na rzecz szerokiego kręgu odbiorców, ale potrzeby czytelników związanych ze środowiskiem oświatowym są zawsze traktowane priorytetowo.

Odpowiednie warunki lokalowe pozwalają na poszerzenie form działalności typu:

- prowadzenie zajęć lekcyjnych w miarę potrzeb zgłaszanych przez nauczycieli;
- oprowadzanie wycieczek połączone ze zwiedzaniem biblioteki, wystaw oraz krótką prelekcją tematyczną;
- organizowanie spotkań zespołu samokształceniowego nauczycieli bibliotekarzy szkolnych powiatu parczewskiego (dwa razy w ciągu roku);
- organizowanie wystaw tematycznych i okolicznościowych;
- organizowanie dwuetapowego konkursu plastycznego dla szkół podstawowych powiatu parczewskiego, który odbywa się w ramach Tygodnia Bibliotek – dotychczas zorganizowano 4 edycje konkursu;
- udostępnianie nauczycielom i innym osobom miejsca na prezentację własnych dokonań;
- gromadzenie i udostępnianie dorobku naukowego nauczycieli z powiatu parczewskiego – scenariusze, referaty, programy autorskie;
- udzielanie konsultacji indywidualnych, porad i instruktaży wg zgłaszanych zapotrzebowań;
- współorganizowanie IV i V edycji Powiatowego Konkursu Literackiego im. A. Nosalskiego „Myśli w słowa zamknięte” – biblioteka fundowała nagrody dla jednej kategorii czytelniczej i brała udział w podsumowaniu konkursu w Milanowie;
- wydawanie i upowszechnianie biuletynu informacyjnego „Nasze Nowości” (2 razy w roku). Przedstawia on najciekawsze nabytki biblioteki zaprezentowane w działach szczegółowych: pedagogika, psychologia, socjologia, prawo oraz inne nauki;
- prezentowanie najnowszych nabytków biblioteki na wystawce nowości;
- nieodpłatne sprowadzanie książek z innych bibliotek w kraju w ramach wypożyczeń międzybibliotecznych;
- współpraca z placówkami kulturalno-oświatowymi i lokalnym środowiskiem.

Aktualną ofertę biblioteka prezentuje poprzez folder w formie zakładki, która jest ogólnie dostępna na miejscu oraz przekazywana do szkół i innych placówek. Informację o bibliotece upowszechnia się przez wizytówkę i zakładkę książkową wydrukowaną dzięki wsparciu sponsorów. Także w prasie lokalnej i telewizji kablowej ukazują się informacje o konkursach, wystawach oraz działaniach prowadzonych w bibliotece.

Struktura zbiorów przedstawia się następująco: pedagogika i wychowanie – 30%, psychologia i socjologia – 10%, literatura piękna – 15%, pozostałe – 45% to inne dziedziny wiedzy. Wzrasta ilość wypożyczonych zbiorów audiowizualnych i wykorzystanie zbiorów w czytelni.

Tab. 9 Zestawienie ilustrujące stan zbiorów i stopień jego wykorzystania w latach 1960-2007.

Rok	Księgozbiór	Zbiory specjalne	Czytelnicy zarejestrowani
1960	2.702	-	113
1964	3.853	-	183
1970	5.532	-	182
1974	7.244	-	301
1981	10.376	-	221
1986	11.740	-	236
1991	12.195	-	273
1996	14.943	61	553
2000	16.117	161	664
2004	18.022	252	621
2007	21.656	420	660

Źródło: Sprawozdania roczne z pracy Biblioteki Pedagogicznej w Białej Podlaskiej Filia w Parczewie.

Tab. 10. Pracownicy Biblioteki Pedagogicznej w Białej Podlaskiej Filia w Parczewie (dane z 2008 r.)

Lp.	Imię i nazwisko	Stanowisko	Stopień awansu	Staż pracy w bibliotece
1.	Anna Oleszczuk	kierownik	n-l mianowany	18 lat
2.	Barbara Dawidek	n-l bibliotekarz	n-l mianowany	24 lata
3.	Sylwia Gremplewska	n-l bibliotekarz	n-l kontraktowy	4 lata
4.	Barbara Końko	sprzątaczką		11 lat

Źródło: Dokumentacja Biblioteki.

Pracownicy Filii w Parczewie (r. 2008). Od lewej: Sylwia Gremplewska, Barbara Dawidek, Barbara Końko, Anna Oleszczuk.

Biblioteka Pedagogiczna w Białej Podlaskiej Filia w Radzynie Podlaskim

Biblioteka Pedagogiczna w Białej Podlaskiej Filia w Radzynie Podlaskim służy potrzebom kształcących się i doskonalących nauczycieli, studentów różnych kierunków, uczniów oraz innych osób zainteresowanych zbiorami biblioteki. Na przestrzeni kilkudziesięciu lat funkcjonowania biblioteki zmieniał się jej status i organy sprawujące nadzór finansowy.

Lokalizacja:

- Lata 1952-1958 – Szkoła Podstawowa przy ul. Żymierskiego – biblioteka dzieliła lokal z Powiatowym Ośrodkiem Doskonalenia Kadr, następnie z biblioteką oraz świetlicą szkolną.
- Lata 1959-1970 – Pałac Potockich lokal przy Inspektoracie Oświaty.

- Lata 1971-2001 – Dom Nauczyciela przy ul. Międzyrzeczkiej 4c (późniejsza nazwa: ul. Jana Pawła II 8) – początkowo zajmuje cztery pomieszczenia, następnie 7 o metrażu 142 m².
- Od 2002 r. – ul. Sitkowskiego 1 – budynek wspólny z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie. Biblioteka zajmuje lokal dwupoziomowy o powierzchni 360 m².

Z dokumentacji bibliotecznej wynika, że początki działalności Powiatowej Biblioteki Pedagogicznej w Radzynie Podlaskim sięgają 1952 r. Księgozbiór biblioteki obejmował 634 vol. (w tym 532 książki przejęte z Wydziału Oświaty Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Radzynie Podlaskim i 102 książki przekazane w depozyt przez Pedagogiczną Bibliotekę Wojewódzką w Lublinie). Pierwszą wpisaną do księgi inwentarzowej była książka Kreutz M.: *Rozwój psychiczny młodzieży*, Wrocław 1946. Biblioteka była czynna dwie godziny dziennie przez trzy dni w tygodniu.

W 1953 r. Powiatowa Biblioteka Pedagogiczna nadal miała swoją siedzibę w szkole podstawowej, zajmując pomieszczenie jednej z klas wspólnie z biblioteką szkolną, następnie została przeniesiona do świetlicy szkolnej. Jej działania w tym okresie skupiały się wokół propagowania literatury pedagogicznej na terenie powiatu radzyńskiego. Już w roku następnym zaowocowało to uruchomieniem pięciu punktów bibliotecznych: w Komarówce Podlaskiej, Kąkolewnicy, Wohyniu, Suchowoli i Międzyrzecu Podlaskim.

Od 1958 r. Powiatowa Biblioteka Pedagogiczna otrzymała pełny etat, a od 1959 r. znacznie poprawiła się jej sytuacja lokalowa. Biblioteka została przeniesiona do Inspektoratu Oświaty w Pałacu Potockich, gdzie zajmowała trzy pomieszczenia. Od tego momentu placówka zaczęła ściśle współpracować z Inspektorem Oświaty oraz Wydziałem Pedagogicznym ZNP. W okólniku Inspektoratu propagowała swoje zbiory i działalność, organizowała wystawy na konferencje nauczycielskie.

Biblioteka, w roku 1962, rozpoczęła współpracę z Powiatowym Ośrodkiem Metodycznym. Raz w miesiącu odbywały się zebrania z instruktorami poszczególnych ognisk w celu zapoznania ich z nowościami bibliotecznymi. O nowościach informował również wydawany przez bibliotekę biuletyn nabytków, przekazywany do wszystkich placówek oświatowo-wychowawczych w powiecie radzyńskim. Instruktorzy zostali zaangażowani w wypożyczanie książ-

żek na konferencjach metodycznych, gdzie prezentowano nowości biblioteczne. Zamówienia nauczycieli szkół wiejskich realizowane były drogą pocztową. Takie działania spowodowały imponujący wzrost czytelnictwa w bibliotece pedagogicznej, o czym m.in. informował na swoich łamach „Sztandar Ludu” w 1964 r. W tym okresie biblioteka wspierała także działalność bibliotek szkolnych w powiecie radzyńskim poprzez udzielanie instruktażu metodycznego zatrudnionym w nich bibliotekarzom. W 1964 r. został założony katalog centralny, a w 1965 r. kartoteka zagadnieniowa. W 1968 r. biblioteka uruchomiła czytelnię dysponującą 12 miejscami.

W 1971 r. biblioteka zmieniła lokalizację – została przeniesiona do Domu Nauczyciela przy ul. Międzyrzeckiej. Otrzymała cztery pomieszczenia: trzy z przeznaczeniem na magazyny i jedno na czytelnię. Placówka rozszerzyła swoją działalność o organizację spotkań autorskich oraz imprez okolicznościowych. Przy Zarządzie Oddziału ZNP została utworzona Sekcja Bibliotekarska pozostająca pod opieką kierownika Pedagogicznej Biblioteki Powiatowej. Na etatach bibliotekarzy zostały zatrudnione trzy osoby.

Pracownicy Filii w Radzynie Podlaskim (r. 2008). Od lewej: Jan Dorosz, Grażyna Kratiuk, Jolanta Sawczuk-Kapica, Anna Kowalik, Dorota Bukowska.

W wyniku zmian administracyjnych z 1975 r. Radzyń Podlaski został włączony do nowo powstałego województwa białkopodlaskiego. Pedagogiczna Biblioteka Powiatowa na skutek reorganizacji zaczęła funkcjonować jako Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Białej Podlaskiej Filia w Radzynie Podlaskim. Mimo zmian był to jednak „złoty okres” dotyczący liczby nowości książkowych zakupionych do biblioteki. Od 1979 r. w bibliotece pedagogicznej został zatrudniony czwarty pracownik na ½ etatu.

Od 1995 r. warsztat informacyjno-bibliograficzny biblioteki został rozbudowany – założono kartotekę osobową.

W 1998 r. biblioteka wzięła udział w kiermaszu edukacyjnym „Przystanek Gimnazjum” popularyzując materiały dotyczące mającej nadejść reformy systemu edukacji.

Od 1 stycznia 1999 r. Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Białej Podlaskiej Filia w Radzynie Podlaskim funkcjonuje jako Biblioteka Pedagogiczna w Białej Podlaskiej Filia w Radzynie Podlaskim. W 2001 r. biblioteka została wyposażona w pierwszy komputer z wewnętrznym modemem internetowym, oprogramowaniem bibliotecznym MAK oraz drukarkę.

Od stycznia 2002 r. biblioteka rozpoczęła prace nad tworzeniem komputerowych baz bibliecznych w oparciu o system MAK. Natomiast w 2003 r. rozpoczęła gromadzenie opracowań nauczycieli (scenariuszy zajęć, programów autorskich), prac dyplomowych, prac magisterskich, zakładane są teczki tematyczne, została opracowana i umieszczona na serwerze strona www biblioteki. Od roku 2005 w placówce gromadzone są DŹS związane z Radzynie Podlaskim i powiatem radzyńskim.

Odpowiednie warunki lokalowe pozwalają na poszerzenie zakresu działań i usług na rzecz użytkowników biblioteki i lokalnego środowiska, takich jak:

- inspirowanie i promowanie edukacji czytelniczej i medialnej - popularyzacja materiałów przydatnych do realizacji zajęć w szkołach, prowadzenie zajęć bibliecznych dla uczniów różnych typów szkół;
- wspieranie działalności bibliotek szkolnych – udzielanie konsultacji nauczycielom bibliotekarzom, organizowanie spotkań szkoleniowych w ramach działającego od 2003 r. Powiatowego Forum Nauczycieli Bibliotekarzy;

- wspieranie nauczycieli w realizacji zajęć dydaktycznych i doskonalenia zawodowego;
- współpraca ze środowiskiem – z lokalnymi szkołami, Miejską Biblioteką Publiczną w Radzynie Podlaskim, bibliotekami publicznymi w powiecie, bibliotekami krajowymi w ramach wypożyczalni międzybibliotecznej, Radzyńskim Ośrodkiem Kultury i Rekreacji, Radzyńską Izbą Regionalną, Państwowym Archiwum w Lublinie Oddział w Radzynie Podlaskim, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Radzynie Podlaskim, Państwową Szkołą Muzyczną w Radzynie Podlaskim, Powiatowym Punktem Informacji Europejskiej, Lubelskim Uniwersytecie Trzeciego Wieku Filia w Radzynie Podlaskim, Instytutem Badawczym LIBRA, Radzyńskim Stowarzyszeniem Inicjatyw Lokalnych, lokalnymi mediami („Grot”, „Wspólnota Powiatowa”, „Radzyński Rocznik Humanistyczny”, „Wschodni Rocznik Humanistyczny”, „Słowo Podlasia”, „Tygodnik Podlaski”, „Kozirynek”, „Rzeczpospolita Kulturalna”, „Dziennik Wschodni”, „Katolickie Radio Podlasie”);
- prowadzenie działalności edukacyjnej i kulturalnej – prowadzenie praktyk studenckich i staży absolwenckich, uczestnictwo i organizacja konkursów, uczestnictwo w ogólnopolskiej akcji Tydzień Bibliotek (od 2005 r), organizacja wykładów, konwersatoriów z uczestnictwem pracowników naukowych m.in. PAN, UKSW, organizacja wystaw, kiermaszy książek, akcji promujących czytanie wśród najmłodszych, spotkań autorskich.

Tab. 11. Zestawienie ilustrujące stan księgozbioru i stopień jego wykorzystania w latach 1952-2007.

Rok	Księgozbiór	Zbiory specjalne	Czytelnicy zarejestrowani	Wypożyczenia	Czasopisma w prenumeracie	Odwiedziny w czytelni
1952	634	-	66	-	-	-
1960	5.468	-	313	1.095	42	-
1970	10.186	-	379	3.829	60	186
1980	25.972	65	1.046	8.552	116	829
1990	31.674	64	1.138	11.605	49	505
2000	35.695	211	1.028	16.145	49	1.304
2007	39.174	329	1.055	20.609	69	1.627

Źródło: Sprawozdania roczne z pracy Biblioteki Pedagogicznej w Białej Podlaskiej Filia w Radzynie Podlaskim.

Tab. 12 Pracownicy Biblioteki Pedagogicznej w Białej Podlaskiej Filia w Radzynie Podlaskiem (dane z 2008 r.)

Lp.	Imię i nazwisko	Stanowisko	Stopień awansu	Staż pracy w bibliotece
1.	Grażyna Kratiuk	kierownik	n-l dyplomowany	18 lat
2.	Dorota Bukowska	n-l bibliotekarz	n-l kontraktowy	7 lat
3.	Jan Dorosz	n-l bibliotekarz	n-l mianowany	17 lat
4.	Jolanta Sawczuk-Kapica	n-l bibliotekarz	n-l dyplomowany	17 lat
5.	Anna Kowalik	sprzątaczką		7 lat

Źródło: Dokumentacja Biblioteki.

ANEKS

Wykazy osób zatrudnionych w Bibliotece sporządzono głównie na podstawie zachowanych teczek akt osobowych i list obecności.

Jednakże części akt osobowych niektórych pracowników nie ma w Bibliotece, a część z nich jest niekompletna lub są tylko w formie szczątkowej (pojedyncze dokumenty). Dotyczy to akt zakładanych przed rokiem 1990. Z zachowanej dokumentacji trudno też jednoznacznie wywnioskować zajmowane stanowiska i lata pracy. Z powodu braku dostępu do części dokumentacji osobowo-płacowej lata pracy oraz zajmowane stanowiska określono też na podstawie występowania nazwisk w aktach organizacyjnych Biblioteki Pedagogicznej w Białej Podlaskiej i filii, co w niektórych przypadkach tłumaczyć może ich nieprecyzyjność.

Pracownicy Biblioteki Pedagogicznej w Białej Podlaskiej w latach 1948-2008

Lp.	Nazwisko i imię	Lata pracy	Stanowisko
Kierownicy i dyrektorzy			
1.	Filipiuk Maria	?-1959	kierownik
2.	Karczmarek Irena	1959-1960	kierownik
3.	Powilańska Irena	1960-1961	kierownik
4.	Dydycz Helena	1961-1962	kierownik
5.	Miela Krystyna	1962	kierownik
6.	Hordyjewicz Jadwiga	1962-1972	kierownik
7.	Ujma Adam	1972-1989	dyrektor
		1989-1991	n-1 bibliotekarz metodyk ds. bibliotek szkolnych
8.	Andrzejuk Elżbieta	1989-1990	dyrektor
9.	Flisińska Anna	1991-2007	dyrektor
10.	Misiejuk Bogusława	1978-1984	referent
		1984-1986	magazynier
		1986-1994	n-1 bibliotekarz
		1994-2007	kier. Wydz. Grom. i Oprac. Zb.
		2007-nadal	dyrektor

Pozostali pracownicy			
11.	Adamczuk Renata	1994-1995	magazynier
		1995-1999	n-l bibliotekarz
		1999-nadal	kier. Wydz. Inf.-Bibl. i Czytelni
12.	Antoniuk Apolonia	1952-1959	n-l bibliotekarz
13.	Antoniuk Stanisław	1974-1975	4 godz. tyg. do bibliografowania czasopism (umowa zlecenie)
14.	Baj-Szajda Olga	2007-nadal	główny księgowy
15.	Barszczewska Luba	1989-1990	n-l bibliotekarz
		1990-1992	kier. Wydz. Inf.-Bibl. i Czytelni
16.	Batrosiak Beata	1994-1999	magazynier
		1999-nadal	n-l bibliotekarz
17.	Bielińska Halina	1995-nadal	magazynier
18.	Bobiński Janusz	1981-1984	n-l bibliotekarz
		1984-1990	kier. Wydz. Inf.-Bibl. i Czytelni
		1990-1991	n-l bibliotekarz (1/2 etatu)
19.	Bojarczuk-Dziurda Dorota	2004-nadal	n-l bibliotekarz
20.	Chilewicz Stanisława	1990	sprzątaczką (1/2 etatu)
21.	Chlipalska Janina	1986-1990	n-l bibliotekarz (1/2 etatu)
22.	Chmiel Krzysztof	2002-nadal	specjalista ds. administracyjno- gospodarczych
23.	Chmiel Marek	2005-nadal	referent ds. informatyki
24.	Cichocki Radosław	2004-nadal	specjalista ds. informacji publicznej (1/2 etatu)
25.	Chwaluczyk Halina	1991-1997	sprzątaczką
26.	Czuchaj Edward	1975-1976	2 godz. tyg. (pensum dydaktyczne)
27.	Denkiewicz Anna	1991-2007	n-l bibliotekarz
		2007-nadal	kier. Wydz. Grom. i Oprac. Zb.
28.	Denko Maria	1996-nadal	n-l bibliotekarz
29.	Dolęgowska Joanna	2006-2007	główny księgowy
30.	Filipiuk Franciszka	1980-1990	n-l bibliotekarz (1/2 etatu)
31.	Geresz Justyna	1997-1999	n-l bibliotekarz
32.	Gutko Alina	2005	główny księgowy
33.	Hołubowicz Wiera	1975-1978	n-l bibliotekarz
		1978-1984	kier. Wydz. Grom. i Oprac. Zb.
		1984-1992	n-l bibliotekarz (1/2 etatu)
34.	Hryniewicz Alina	1997-nadal	sprzątaczką
35.	Jagoda Teresa	1982-1991	n-l bibliotekarz
36.	Jarocka Agnieszka	2004-2005	n-l bibliotekarz
37.	Jeleń Zofia	1990-1994	samodzielny referent
		1994-2002	specjalista
		2002-nadal	specjalista ds. kancelaryjno- kadrowych
38.	Jezior Waldemar	1991-1992	n-l bibliotekarz

39.	Jędrzykowska Maria	1973-1976	2 godz. tyg. (pensum dydaktyczne)
		1976-1978	n-1 bibliotekarz
40.	Kalinowska Mirosława	1992-2003	n-1 bibliotekarz
41.	Kamiński Stanisław	1973-1975	2 godz. tyg. (pensum dydaktyczne)
42.	Kędzior Anna	1998	sprzątaczk
		1999-nadal	magazynier
43.	Korneluk Barbara	1972	n-1 bibliotekarz
44.	Kozioł Małgorzata	1989-1990	referent
45.	Kulawiec Edyta	1992-nadal	n-1 bibliotekarz
46.	Kulawiec Kazimiera	1981-1984	n-1 bibliotekarz
		1988-1992	n-1 bibliotekarz (1/2 etatu)
47.	Kurowska Marzanna	2001-2003	magazynier
		2003-nadal	n-1 bibliotekarz
48.	Laskowska Katarzyna	2003-nadal	n-1 bibliotekarz
49.	Lecyk Jan	1972-1978	n-1 bibliotekarz
		1978-1980	kier. Wydz. Udośp. Zb.
50.	Lesiuk Krystyna	1976	sprzątaczk
51.	Melaniuk Sławomir	1989	n-1 bibliotekarz
52.	Michalak Ewa	1988-1994	magazynier
		1994-nadal	n-1 bibliotekarz
53.	Miela Eugeniusz	1977-1980	n-1 bibliotekarz
54.	Mikusek Janina	1975	woźna (1/2 etatu)
55.	Orluk Krystyna	2007-nadal	n-1 bibliotekarz
56.	Paszkiwicz Eugenia	1978-1980	n-1 bibliotekarz
		1980-1995	kier. Wydz. Udośp. Zb.
57.	Pidek Małgorzata	1998-2003	n-1 bibliotekarz
58.	Pietraszuk Barbara	1991-1998	n-1 bibliotekarz
59.	Potiopa Jan	1974-1975	2 godz. tyg. (pensum dydaktyczne)
		1975-1987	metodyk ds. bibliotek szkolnych
		1987-1989	metodyk ds. bibliotek szkolnych (1/2 etatu)
60.	Rogacin Wiera	1976-1978	n-1 bibliotekarz
		1978-1984	kier. Wydz. Inf.-Bibl. i Czytelni
61.	Saciuk Jadwiga	1980-1984	n-1 bibliotekarz
		1984-1994	kier. Wydz. Grom. i Oprac. Zb.
62.	Sidor Jadwiga	1977-1978	2 godz. tyg. (pensum dydaktyczne)
		1980	2 godz. tyg. (pensum dydaktyczne)
		1981	6 godz. tyg. (pensum dydaktyczne)
63.	Siekielewska Aneta	2003-2006	magazynier
		2006-nadal	n-1 bibliotekarz

64.	Sielska Danuta	1973-1978	2 godz. tyg. (pensum dydaktyczne)
65.	Skoczek-Mateńko Anna	2005-2006	referent ds. finansowo- księgowych (¹ / ₂ etatu)
66.	Stasiuk-Karaś Teresa	1992-1996	n-l bibliotekarz
67.	Staszewska Irena	1977-1978	referent
68.	Szmydka Agnieszka	2007-nadal	referent ds. finansowo- księgowych
69.	Walczuk Janusz	1990-1991	n-l bibliotekarz, metodyk ds. innowacji pedagogicznych
70.	Wegiera Aleksandra	1991-1995	n-l bibliotekarz
		1995-nadal	kier. Wydz. Udostępn. Zb.
71.	Wińska Teresa	1990-1992	n-l bibliotekarz
		1992-1999	kier. Wydz. Inf.-Bibl. i Czytelni
		2003	n-l bibliotekarz
72.	Zbańska Janina	1982-1993	referent
		1993-1994	magazynier
73.	Żarnowska Agnieszka	2005-nadal	n-l bibliotekarz

Pracownicy Biblioteki (r. 2008). O lewej, w pierwszym rzędzie: Renata Adameczuk, Edyta Kulawiec, Maria Denko, Katarzyna Laskowska, Krystyna Orluk; w drugim rzędzie: Bogusława Misiejuk, Agnieszka Żarnowska, Beata Bartosiak, Alina Hryniewicz, Marzanna Kurowska, Anna Denkiewicz; w trzecim rzędzie: Halina Bielińska, Olga Baj-Szajda, Ewa Michalak, Dorota Bojarczuk- Dziurda, Anna Kędzior, Aneta Siekielewska, Agnieszka Szmydka, Aleksandra Wegiera.

Specjalista ds. kancelaryjno-
kadrowych Zofia Jeleń.
(r. 2008)

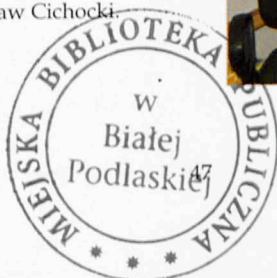
Pracownicy Księgowości (r. 2008).
O lewej: referent ds. finansowo-
księgowych Agnieszka Szmydka;
główny księgowy Olga Baj-Szajda.

Specjalista ds. administracyjno-
gospodarczych Krzysztof Chmiel.
(r. 2008)

Specjalista ds. informacji
publicznej Radosław Cichocki.
(r. 2008)

Pracownicy Filii w Łukowie*

Lp.	Nazwisko i imię	Lata pracy	Stanowisko
Kierownicy			
1.	Mościcka Elżbieta	1951-1952	kierownik
2.	Fiutkowa Barbara	1953-1954	kierownik
3.	Kuźmienia Maria	1955-1958	kierownik
4.	Pietroń Teresa	1959-1964	kierownik
5.	Dubińska Wanda	1962	kierownik
6.	Kasperuk Irena	1965	kierownik
7.	Skwierczyńska Stefania	1965-1991	kierownik
8.	Boczek Bogumiła	1991-1994	kierownik
		1994-2002	n-l bibliotekarz
9.	Kapitaniuk Joanna	1994-nadal	kierownik
Pozostali pracownicy			
10.	Sienkiewicz Zofia	1994-nadal	sprzątaczką
11.	Szcześniak Elżbieta	1993-nadal	n-l bibliotekarz
12.	Walencka Agata	2002-nadal	n-l bibliotekarz
13.	Zaniewicz Barbara	1991-nadal	n-l bibliotekarz

* Filia w Łukowie znalazła się w strukturach Biblioteki Pedagogicznej w Białej Podlaskiej w roku 1999. W wykazie ujęto również osoby, które pracowały w filii przed rokiem 1999.

Pracownicy Filii w Parczewie w latach 1955-2008

Lp.	Nazwisko i imię	Lata pracy	Stanowisko
Kierownicy			
1.	Wójciszko Hieronima	1955-1958	kierownik
2.	Bartoszek Barbara	1958-1959	kierownik
3.	Dyczko Aniela	1959-1970	kierownik
4.	Oleszczuk Zdzisława	1970-1980	kierownik
		1982, 1984-1985	n-l bibliotekarz (1/2 etatu)
5.	Oleszczuk Marian	1975-1976	(pensum dydaktyczne)
		1977	n-l bibliotekarz
		1981-1983	kierownik
		1985-1989	n-l bibliotekarz
		1990	n-l bibliotekarz (1/2 etatu)
6.	Gładun Teresa	1980-1983	n-l bibliotekarz
		1983-1984	kierownik
7.	Dawidek Barbara	1984	n-l bibliotekarz
		1984-1993	kierownik
		1993-nadal	n-l bibliotekarz
8.	Oleszczuk Anna	1990-1993	n-l bibliotekarz
		1993-nadal	kierownik
Pozostali pracownicy			
9.	Gładun Antoni	1983-1984	n-l bibliotekarz (1/2 etatu)
10.	Gremplewska Sylwia	2004-nadal	n-l bibliotekarz
11.	Końko Barbara	1997-nadal	sprzątaczką
12.	Łotys Lidia	1978-1980	n-l bibliotekarz
13.	Niemczynowicz-Ciesielska Jadwiga	1977-1978	n-l bibliotekarz
14.	Walicka Teresa	1983-1990	n-l bibliotekarz
15.	Wierzbicka Sabina	1994-1997	sprzątaczką

Pracownicy Filii w Radzynie Podlaskim w latach 1952-2008

Lp.	Nazwisko i imię	Lata pracy	Stanowisko
Kierownicy			
1.	Prokopiuk Barbara	1952	kierownik
2.	Zaniewicz Franciszka	1953-1956	kierownik
3.	Truba Aniela	1956-1957	kierownik
4.	Mazurek Leokadia	1957-1958	kierownik
5.	Dłuszyńska Melania	1958-1959	kierownik
6.	Paszkowska Janina	1959-1965	kierownik
7.	Korolczuk Jadwiga	1965-1975	kierownik
8.	Pękała Julianna	1975-1976	dyrektor
		1976-1990	kierownik
		1991	n-l bibliotekarz (3/4 etatu)
9.	Kratiuk Grażyna	1990	n-l bibliotekarz
		1991-nadal	kierownik
Pozostali pracownicy			
10.	Bujak Emilia	1997-2001	sprzątaczką (1/2 etatu)
11.	Bukowska Dorota	2001-2006	magazynier
		2006-nadal	n-l bibliotekarz
12.	Dorosz Jan	1991-nadal	n-l bibliotekarz
13.	Kapczuk Grażyna	1983-1989	n-l bibliotekarz
14.	Kowalik Anna	2001-nadal	sprzątaczką
15.	Kozarska Barbara	2000-2001	sprzątaczką (1/2 etatu)
16.	Kubik Helena	1989-1991	n-l bibliotekarz (1/2 etatu)
17.	Moncarzewska Lidia	1998-1999	n-l bibliotekarz
18.	Mróz Marianna	1979-1990	n-l bibliotekarz
19.	Niewęglowska Irena	1974-1987	n-l bibliotekarz
		1987-1988	n-l bibliotekarz (1/2 etatu)
		1988-1991	n-l bibliotekarz (3/4 etatu)
20.	Odrzygóźdź Kazimierz	1988-1990	n-l bibliotekarz
21.	Sawczuk-Kapica Jolanta	1991-nadal	n-l bibliotekarz
22.	Słonecka Halina	1977	n-l bibliotekarz
23.	Szelka Grażyna	2001	sprzątaczką (1/2 etatu)

Pracownicy Filii w Łosicach*

Lp.	Nazwisko i imię	Lata pracy	Stanowisko
Kierownicy			
1.	Potiopa Eugenia	1970-1971	n-l bibliotekarz
		1972-1975	dyrektor
		1975-1990	kierownik
		1990-1992	n-l bibliotekarz (1/2 etatu)
2.	Pietras Jan	1990	n-l bibliotekarz
		1990-1998	kierownik
Pozostali pracownicy			
3.	Adamowicz Renata	1992-1998	n-l bibliotekarz
4.	Bodecka Henryka	1986-1987	n-l bibliotekarz (1/2 etatu)
5.	Chemycz Włodzimierz	1978-1986	n-l bibliotekarz
6.	Czerko Anna	1987-1998	n-l bibliotekarz
7.	Maciejuk Aniela	1986-1987	n-l bibliotekarz (1/2 etatu)
8.	Soroka Janina	1977-1978	n-l bibliotekarz
9.	Wieliczko Marianna	1996-1998	sprzątaczką
10.	Wiesner Elżbieta	1990	n-l bibliotekarz (1/2 etatu)

* Filia w Łosicach znalazła się w strukturach Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Białej Podlaskiej w roku 1975. W wykazie ujęto również osoby, które pracowały w filii przed rokiem 1975 i do 31 grudnia 1998 roku.

SPIS TREŚCI

	Str.
Wstęp	3
Historia Biblioteki Pedagogicznej w Białej Podlaskiej	4
Gromadzenie i opracowanie zbiorów	8
Udostępnianie zbiorów	12
Wypożyczanie na zewnątrz	12
Wypożyczanie międzybiblioteczne	14
Wypożyczanie zbiorów audiowizualnych	16
Udostępnianie prezencyjne w Czytelni	18
Działalność informacyjno-bibliograficzna	20
Działalność edukacyjno-kulturalna	23
Automatyzacja procesów bibliotecznych	27
Filie Biblioteki – historia i współczesność	30
Łuków	30
Parczew	34
Radzyń Podlaski	37
Aneks	43

XVI
Die

ISBN 978-83-928164-0-9